

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 22 oktober 2009

Mål nr

Ö 2731-08

KLAGANDE

E H

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat A F

MOTPART

A H

SAKEN

Rättegångskostnader

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut 2008-05-26 i mål Ö 7080-07

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen fastställer hovrättens beslut.

Högsta domstolen fastställer A Fs ersättning enligt rättshjälpslagen för det biträde han lämnat E H i Högsta domstolen till skäliga ansedda

fyratusenettjundrafyrtio (4 140) kr för arbete. Denna kostnad ska stanna på staten. Av ersättningen utgör 828 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

E H har yrkat att A H ska förpliktas att utge den begärda rättegångskostnadsersättningen för exekvaturförfarandets första skede i den del som E H inte fick ersättning enligt rättshjälpslagen, 172 kr.

A H har bestritt ändring.

SKÄL

Målet gäller frågan om den som ansökt om att en utländsk dom ska förklaras vara verkställbar i Sverige enligt rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I-förordningen) har rätt till ersättning för rättegångskostnader i det första skedet av exekvaturförfarandet, dvs. kostnader som hänför sig till själva ansökan.

Högsta domstolen prövade i rättsfallet NJA 2006 s. 652 frågan om ersättning för rättegångskostnader i exekvaturförfarandets andra skede – dvs. när part begärt ändring av hovrättens verkställighetsbeslut enligt förordningens artikel 43 – och konstaterade därvid att bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken om rättegångskostnad bör tillämpas eftersom det då får anses ha uppkommit ett egentligt partsförhållande; enligt artikel

43.3 ska handläggningen i sådant fall ske enligt ”bestämmelserna för kontradiktoriska förfaranden”.

De rättsliga förutsättningarna i detta mål är desamma som i 2006 års rättsfall med den skillnaden att motparten inte ska beredas tillfälle att yttra sig i exekvaturförfarandets första skede (artikel 41 förordningen). Innan sådan kommunikation skett med motparten kan, som Högsta domstolen också uttalade i 2006 års rättsfall, något egentligt partsförhållande inte anses ha uppkommit. Därmed saknas enligt den inhemska praxis som finns på området (se 2006 års rättsfall med hänvisningar till tidigare rättsfall) utrymme för att tillämpa rättegångsbalkens rättegångskostnadsregler på kostnader som uppkommit under exekvaturförfarandets första skede. Ytterligare ett skäl mot en sådan tillämpning är att motparten – som en konsekvens av att Bryssel I-förordningen inte medger att själva ansökan kommuniceras – inte får del av sökandens kostnadsyrkande (jfr NJA 1980 s. 635; annorlunda Finlands Högsta domstols avgörande KKO:2004:43). Hovrättens beslut ska därför fastställas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Leif Thorsson, Severin Blomstrand, Torgny Håstad, Anna Skarhed och Lena Moore (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Ulf Melchior